

פרשת תולדות

יצחק מברך את יעקב

כל העומד על טיב פסוקי המקרא תמה ומתפלא על מעשיו של יעקב, ועל ערמתה של רבקה אמנו כביכול לגנוב את ברכות יצחק.

ממבט מעמיק בפסוקים נוכל לראות, כי הקב"ה נתן לאברהם אבינו את ברכת הזרע, ובברית בין הבתרים את הבטחת הארץ. בפטירתו מוריש אברהם את זכויותיו לבנו יצחק ולא לישמעאל, כמו שכותבת התורה (כה' ה') "ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק". ושם בפס' יא' ויברך אלקים את יצחק שהחיל עליו את ברכת אברהם.

בבואנו ללמוד את ברכות יצחק נמצא כי הם נחלקות לשלושה א. ליעקב כשהתחפש לעשיו. ב. לעשיו. ג. ליעקב לפני צאתו לארם בברחו מפני עשיו.

קודם שבא לברך יצחק את עשיו אומר הפסוק "ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בשמת בת אילן החתי : ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה" ולא במקרה. יצחק כידוע אוחד את עשיו לצדיק, אבל הפסוק מעיד כי נגרמה לו מורת רוח. זאת ועוד הוא עובר על הציווי המפורש של יצחק ואברהם אבינו שלא לקחת אשה מבנות הכנעני? אלא שיצחק ידע בדיוק את מעשי עשיו אבל החזיק בדעה כי לעשיו מגיעות הברכות הגשמיות, ברכות המזכות אותו בעולם הזה מושלם. ולכן גם הוא מבקש ממנו להכין לו מטעמים - הוי אומר דבר גשמי בשביל שיברכו. אבל רבקה החזיקה בדעה כי כדי שיזכה יעקב וזרעו בעוה"ב חייב הוא להתקיים אף בעוה"ז. ולכן היא שולחת אותו להתחפש לעשיו, ברגע שאומר יצחק "הקול קול יעקב והידים ידי עשיו" הוא יודע כי להתחפש בגוף אפשר, אבל להפוך את הקול זהו דבר קשה מאוד על אחת כמה וכמה לעשיו,,, לכן גם הוא מברך את יעקב בברכות הגשמיות "ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש וכו' " בידיעה גמורה שאלו הברכות מיועדות ליעקב ולא לעשיו, הוא מבין את הרמז ששלחה לו רבקה אשתו כמו שיעקב יכול להתחפש כך עשיו מתחפש בפניו.

אח"כ כשמגיע עשיו הוא נותן לו את ה"ברכות" שבאמת מגיעות לו "ועל חרבך תחיה וכו' ".

לעומת זאת כשיעקב בורח מפני עשיו ומקיים את צווי אביו שלא ישא מבנות כנען והולך ללמוד בבית שם ועבר מוריש לו יצחק את הברכות בה"א הידיעה "ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים: ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגריך אשר נתן אלהים לאברהם" ברכות שבו ימשיך הזרע היהודי, ושזרעו ינחל את הארץ.